



ไวรัสโควิดกดดันส่งออก PCB ไทยปี 63 หดตัวกว่า 21% ก่อนฟื้นตัวปีหน้าตามกระแส 5G และพฤติกรรมผู้บริโภคหลังโควิด

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3103

วันที่ 30 เมษายน 2563

▶ ประเด็นสำคัญ

- การระบาดของไวรัสโควิดในปี 2563 น่าจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออก PCB ของไทยโดยรวมหดตัวราวร้อยละ 20.9 ถึง 23.6 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 927.4 ถึง 960.8 ล้านดอลลาร์ฯ ตามความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกที่ลดต่ำลง ซึ่งเป็นผลหลักมาจากเศรษฐกิจโลกที่เข้าสู่ภาวะถดถอย และการชะลอการลงทุนครั้งใหญ่ในโครงสร้างพื้นฐาน 5G ในหลายประเทศ แม้จะได้รับแรงหนุนบางส่วนจากความต้องการสินค้าในกลุ่ม ICT ที่เพิ่มสูงขึ้นชั่วคราวในช่วงไตรมาสสองจากมาตรการล็อกดาวน์ในหลายประเทศ
- อย่างไรก็ดี หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิดคลี่คลาย และทิศทางเศรษฐกิจโลกเริ่มทยอยปรับตัวดีขึ้นซึ่งน่าจะเป็นในช่วงปี 2564 บวกกับการกลับมาลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน 5G ในหลายประเทศเพื่อแข่งขันกันเป็นผู้นำในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลยุคใหม่ จะทำให้ความต้องการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์โลกในปีหน้าน่าจะเริ่มฟื้นตัวและส่งผลการส่งออก PCB ของไทยสามารถพลิกกลับมาขยายตัวได้อีกครั้งราวร้อยละ 3.0 ถึง 5.5 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 955.4 ถึง 1,013.5 ล้านดอลลาร์ฯ ในปีหน้า
- สำหรับโอกาสทางธุรกิจของไทยจากกระแสการมาของยุค 5G ที่จะทำให้เกิดวัฏจักรขาขึ้นรอบใหม่ของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์นั้น อุตสาหกรรมการผลิต PCB ไทยน่าจะยังคงสามารถเกาะกระแสดังกล่าวได้ในระดับหนึ่งเนื่องจาก PCB ในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 5G ส่วนใหญ่ยังคงใช้ PCB แบบเดิม ยกเว้นในแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำหน้าที่ประมวลผลคลื่นความถี่ ซึ่งยังคงเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องมีการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนขึ้นในไทย

ในปี 2563 อุตสาหกรรมการผลิตแผ่นวงจรพิมพ์ (PCB) ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยซึ่งเป็นฐานการผลิตและส่งออก PCB ที่สำคัญเป็นอันดับ 6 ของโลก มีแนวโน้มจะเผชิญภาวะยากลำบากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ได้แพร่กระจายไปทั่วโลก ซึ่งส่งผลต่อห่วงโซ่การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และผลักดันให้เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอย ส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อกำลังซื้อของทั้งผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจ ตลอดจนทำให้เกิดความล่าช้าในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี 5G ในหลายประเทศ ซึ่งเคยเป็นที่คาดหวังของหลายฝ่ายว่าจะเป็นแรงส่งให้วัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เริ่มกลับมาเป็นขาขึ้นรอบใหม่นับแต่ปีนี้ ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวในปี 2563 ความต้องการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลก ซึ่งต้องอาศัย PCB เป็นส่วนประกอบพื้นฐานสำคัญ มีแนวโน้มหดตัวลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจะมีส่วนกดดันแนวโน้มการส่งออก PCB ของไทยในปีนี้

อย่างไรก็ดี หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลาย และทิศทางเศรษฐกิจโลกเริ่มดีขึ้นซึ่งน่าจะเป็นในช่วงปี 2564 เป็นต้นไป ความต้องการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์โลกน่าจะเริ่มฟื้นตัวจากกำลังซื้อของผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจที่ทยอยกลับมา รวมทั้งการกลับมาแข่งขันกันลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี 5G ในประเทศต่าง ๆ เพื่อความเป็นผู้นำในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลยุคใหม่ และพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

บริการทุกระดับประทับใจ

หลังโควิด แนวโน้มต่างๆ ดังกล่าวน่าจะทำให้ความต้องการ PCB โลกพลิกกลับมาขยายตัวได้อีกครั้งในปีหน้า ซึ่งจะส่งผลสืบเนื่องให้การส่งออก PCB ของไทยโดยรวมสามารถกลับมาเติบโตได้อีกครั้งหนึ่ง

ผลกระทบโควิดกดดันส่งออก PCB ในปี 2563 หดตัวในทุกกลุ่มสินค้า ก่อนทยอยเริ่มฟื้นตัวในปีหน้า

ปัจจุบัน อุตสาหกรรม PCB ของไทยมักพึ่งพาการส่งออกไปยังแหล่งผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ชั้นปลายใน 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์เป็นหลัก คือ **กลุ่มสารสนเทศและสื่อสาร (ICT)**¹ **กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริโภค (CE)**² และ **กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์ (AE)** โดยครองสัดส่วนมูลค่าการส่งออก PCB ของไทยรวมกว่าร้อยละ 92³ ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการส่งออก PCB ของไทยสำหรับผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สำหรับทั้งสามกลุ่มดังกล่าว พบว่า **ในปี 2563 น่าจะมีแนวโน้มหดตัวตามความต้องการที่ลดลงในตลาดโลกของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ชั้นปลายในทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์ ก่อนที่จะฟื้นตัวอีกครั้งในปีหน้า** อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์และการฟื้นตัวก็มีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสินค้า เนื่องจากสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละกลุ่มมีความจำเป็นในการถูกใช้งานแตกต่างกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงด้านภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และพฤติกรรมผู้บริโภค โดยมีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการส่งออก PCB ของไทยที่ใช้ผลิตสินค้าในกลุ่ม ICT และกลุ่ม CE จะพบว่า โดยภาพรวม น่าจะมีแนวโน้มขบเซาตามทิศทางการหดตัวของอุปสงค์ของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสองกลุ่มในปี นี้ ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ความต้องการ PCB ในการผลิตสินค้าทั้งสองกลุ่ม ได้รับแรงกดดันหลักจากผลกระทบของไวรัสโควิดต่อห่วงโซ่การผลิตในประเทศจีน ซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลกของสินค้าทั้งสองกลุ่มนี้ โดยจีนถือเป็นตลาดหลักของการส่งออก PCB ของไทยสำหรับผลิตสินค้าในสองกลุ่มนี้ คิดเป็นสัดส่วนรวมกันกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าการส่งออก PCB ไทยของทั้งสองกลุ่มสินค้าไปยังตลาดโลก จึงส่งผลกระทบต่อส่งออก PCB ไทยในไตรมาสแรกสำหรับกลุ่มสินค้า ICT และ CE ให้หดตัวสูงถึงร้อยละ 19.2 และ 21.2 ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี ประเด็นดังกล่าวก็มีแนวโน้มเริ่มคลี่คลายในช่วงไตรมาสสองหลังจีนเริ่มทยอยเปิดสายการผลิต ประกอบกับการแพร่ระบาดของโควิดที่ทวีความรุนแรงขึ้น และทำให้หลายพื้นที่ทั่วโลกเกิดภาวะลือคดาวน ซึ่งผู้บริโภคต้องทำกิจกรรมต่างๆ จากที่บ้าน ทำให้น่าจะเกิด**ความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นชั่วคราว**ในช่วงไตรมาสสอง ทั้งคอมพิวเตอร์/เซิร์ฟเวอร์และอุปกรณ์สื่อสารต่างๆ สำหรับกลุ่มสินค้า ICT และผลิตภัณฑ์ด้านบันเทิงอย่างเกมคอนโซลที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสำหรับกลุ่มสินค้า CE ทั้งนี้ **ตลาดหลักที่จะเกิดความต้องการชั่วคราวดังกล่าว น่าจะเป็นกลุ่มประเทศที่มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต รวมทั้งผู้บริโภคและภาคธุรกิจ** มักมีความคุ้นชินกับเทคโนโลยี ICT มาระดับหนึ่ง และมีการติดเชื้อของไวรัสโควิดในวงกว้าง ซึ่งมักเป็นกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วอย่างสหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ โดยกินส่วนแบ่งการอุปโภคผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ของทั้งสองกลุ่มสินค้านี้รวมกันเกือบร้อยละ 55 ของตลาดโลก

คาดการณ์มูลค่าการส่งออก PCB ไทยแยกตามกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์				
สินค้าอิเล็กทรอนิกส์	2563f		2564f	
	ล้านดอลลาร์ฯ	%YoY	ล้านดอลลาร์ฯ	%YoY
ICT	165.0-171.7	-14.0 to -10.5	173.5-185.4	5.2-8.0
CE	133.4-138.5	-18.6 to -15.5	137.4-146.8	3.0-6.0
AE	554.8-573.8	-27.0 to -24.5	568.7-601.3	2.5-4.8
อื่นๆ	74.2-76.9	-24.6 to -21.8	75.7-79.9	2.1-4.0
รวม	927.4-960.8	-23.6 to -20.9	955.4-1013.5	3.0-5.5

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

KResearch

¹ กลุ่มสินค้า ICT เช่น คอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ สมาร์ทโฟน หน่วยความจำ และอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสาร เป็นต้น

² Consumer Electronics หรือ Brown Goods เช่น เครื่องเล่นเกมคอนโซล สมาร์ทวอตช์ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล อุปกรณ์นำทาง และเครื่องออดิโอ เป็นต้น

³ สัดส่วนการส่งออก PCB ของไทยในปี 2562 แบ่งเป็น กลุ่ม ICT 15.8% กลุ่ม CE 13.5% กลุ่ม AE 62.6% และอื่นๆ 8.1%

สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี ความต้องการ PCB ในการผลิตสินค้า ICT และ CE น่าจะเริ่มมีแนวโน้มอ่อนแรงอีกครั้งจากเศรษฐกิจโลกที่หดตัวอย่างรวดเร็วจากผลกระทบโควิด ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจเข้าสู่ภาวะซบเซา โดยเฉพาะสำหรับตลาดประเทศพัฒนาแล้วดังที่กล่าวมาข้างต้น (ส่วนแบ่งตลาดราวร้อยละ 55) และตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ของกลุ่มสินค้าทั้งสองอีกแห่งหนึ่งโดยคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 20 ของตลาดโลก โดยหลายองค์กรธุรกิจต้องเริ่มชะลองบการลงทุน ICT ที่เป็นโครงการใหญ่ลงในช่วงที่เหลือของปี ในขณะที่ผู้บริโภคก็ประหยัดมากขึ้น นอกจากนี้ แรงกดดันด้านเศรษฐกิจและอุปสงค์ที่มีแนวโน้มหดตัวในปีนี้ ยังกดดันให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมในหลายประเทศโดยเฉพาะในยุโรปและสหรัฐฯ ต้องชะลอแผนลงทุนโครงข่ายสื่อสาร 5G ในปีนี้ออกไป ส่งผลให้ความต้องการอุปกรณ์สื่อสาร 5G ทั้งสมาร์ตโฟนและอุปกรณ์โครงข่าย รวมไปถึงสินค้ากลุ่ม CE ที่รองรับ 5G ซึ่งเคยคาดกันว่าจะเริ่มสูงขึ้นในปีนี้อาจชะลอออกไป ทั้งนี้ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ดังกล่าว ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า มูลค่าการส่งออก PCB ของไทยสำหรับสินค้ากลุ่ม ICT และ CE ในปี 2563 น่าจะมีแนวโน้มหดตัวลงกว่าร้อยละ 10.5 ถึง 14.0 และ 15.5 ถึง 18.6 ตามลำดับ หรือมีมูลค่าส่งออกราว 165.0 ถึง 171.7 ล้านดอลลาร์ฯ และ 133.4 ถึง 138.5 ล้านดอลลาร์ฯ ตามลำดับ

เมื่อเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัวดีขึ้นซึ่งน่าจะเป็นในช่วงปี 2564 พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปจากมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และการทำงานที่บ้าน ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงการระบาดของโควิด น่าจะทำให้ผู้บริโภคในยุคหลังโควิดเริ่มมองหาแต่สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ฟังก์ชันการทำงานต่าง ๆ ต้องสามารถกระทำผ่านอินเทอร์เน็ตได้ (IoT) ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวน่าจะเป็นปัจจัยที่หนุนให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมในหลายประเทศต้องเริ่มกลับมาเร่งลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี 5G เพื่อแข่งขันกันเป็นผู้นำในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลยุคใหม่ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคและการมาของเทคโนโลยี 5G น่าจะเป็นแรงส่งสำคัญเร่งให้ตลาดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกก้าวเข้าสู่แนวโน้มการเติบโตในระดับใหม่ (New Normal) ที่เป็นวัฏจักรขาขึ้นรอบใหญ่อีกครั้ง

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการผลิต PCB ไทยน่าจะยังคงสามารถเกาะกระแสดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจาก PCB ในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 5G ส่วนใหญ่ยังคงใช้ PCB แบบเดิม โดยไทยเองก็มีความสามารถในการผลิตตั้งแต่ PCB ทั่วไปจนถึง PCB ที่มีความซับซ้อนสูง ซึ่งรวมถึง PCB ชนิดหลายชั้น (Multilayer PCB) และ PCB ชนิดความหนาแน่นสูง (HDI PCB) ที่มักใช้ในอุปกรณ์อัจฉริยะต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสาร ทำให้ในระยะข้างหน้า ผู้ผลิต PCB ไทยอาจต้องให้ความสำคัญในการผลิต PCB ชนิดดังกล่าวมากขึ้น เพื่อรองรับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นในสินค้าอัจฉริยะในกลุ่ม ICT และ CE

เมื่อพิจารณาถึงสถานะทางการแข่งขันในตลาด PCB สำหรับผลิตสินค้า ICT และ CE จะพบว่า ในปัจจุบัน คู่แข่งหลักของไทยจะเป็นผู้ผลิตจากจีน ซึ่งมักใช้กลยุทธ์ด้านราคาจากการผลิตจำนวนมาก โดยเฉพาะ PCB แบบทั่วไปที่มีระดับเทคโนโลยีไม่สูงนัก อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรม PCB ไทยได้มีการพัฒนาและสร้างความแตกต่างโดยมุ่งจับตลาด PCB ที่มีความซับซ้อนดังที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้ การผลิตดังกล่าวโดยมากมักเป็นการเข้ามาลงทุนของผู้ผลิต PCB จากญี่ปุ่นและไต้หวัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสองกลุ่มมาก่อนหน้า ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งเป็นผู้ประกอบการสัญชาติไทยที่มุ่งจับตลาด PCB ที่มีเทคโนโลยีระดับสูงเพื่อสร้างความแตกต่าง ทำให้อาจกล่าวได้ว่า การส่งออก PCB ไทยของกลุ่มสินค้าทั้งสองน่าจะยังคงเติบโตได้ในระยะข้างหน้า

ภายใต้แนวโน้มและสถานการณ์ต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ในปี 2564 การส่งออก PCB ของไทยสำหรับกลุ่มสินค้า ICT และ CE น่าจะกลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง ตามความต้องการของกลุ่มสินค้าทั้งสองในตลาดโลกที่เริ่มกลับมาเติบโตดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะสินค้า ICT ในตลาดโลกทั้งสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตสำหรับตลาดผู้บริโภค และอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสารสำหรับตลาดผู้ประกอบการโทรคมนาคม ในขณะที่กลุ่มสินค้า CE น่าจะมีการเติบโตรองลงมาเนื่องจากกำลังซื้อของผู้บริโภคเพิ่งเริ่มฟื้นตัว จึงทำให้ผู้บริโภคน่าจะเลือกครอบครองอุปกรณ์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นสินค้าที่คุ้นชินและมักใช้งานก่อน ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า แนวโน้มดังกล่าวน่าจะหนุนให้การขยายตัวของการ

ส่งออก PCB ในกลุ่มสินค้า ICT และ CE ในปี 2564 พลิกตัวกลับมาเป็นบวกอีกครั้งที่ร้อยละ 5.2 ถึง 8.0 และ 3.0 ถึง 6.0 ตามลำดับ หรือมีมูลค่าส่งออกราว 173.5 ถึง 185.4 ล้านดอลลาร์ฯ และ 137.4 ถึง 146.8 ล้านดอลลาร์ฯ ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบการของโควิดต่อแนวโน้มการส่งออก PCB ของไทยสำหรับกลุ่มสินค้า AE จะพบว่า **น่าจะมีแนวโน้มขบเขาในปี 2563** โดยได้แรงกดดันหลักมาจากผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกที่เข้าสู่ภาวะถดถอยในปีนี้เป็นสำคัญ ซึ่งส่งผลให้ทิศทางอุปสงค์รถยนต์ในตลาดโลกซึ่งถูกคาดการณ์กันว่าจะหดตัวอย่างรุนแรงมากกว่าร้อยละ 20 ในปีนี้ ก่อนที่จะเริ่มกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งที่ระดับการขยายตัวร้อยละ 3 จากเศรษฐกิจโลกที่ปรับตัวดีขึ้นในปี 2564⁴ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคหลังโควิดและการมาของ 5G ในยุค IoT **ยังไม่น่าจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อรถยนต์ของผู้บริโภคในตลาดโลกมากนัก** เมื่อเทียบกับกลุ่มสินค้า ICT และ CE ดังที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากรถยนต์มีระดับราคาและต้นทุนการบำรุงรักษาที่สูงกว่าสินค้ากลุ่ม ICT และ CE ทำให้พฤติกรรมการเว้นระยะห่างทางสังคมอาจไม่สามารถหนุนให้ผู้บริโภคหันมาซื้อรถยนต์กันมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ความต้องการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านทางรถยนต์ก็ยังคงมีไม่มาก เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังคงมองฟังก์ชันหลักของรถยนต์ว่าเป็นพาหนะในการขับขี่มากกว่า ในขณะที่รถยนต์ไร้คนขับซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีสื่อสาร 5G กับระบบสัญญาณไฟฟ้าจราจรอัจฉริยะก็ยังคงอยู่ในระหว่างการวิจัยและพัฒนาซึ่งต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง

อย่างไรก็ดี ประเด็นที่น่าจะมาหนุนความต้องการ PCB ยานยนต์ในตลาดโลกให้เพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า น่าจะมาจาก การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของส่วนแบ่งรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าตามกระแสมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้นในหลายประเทศ ซึ่งรถยนต์กลุ่มดังกล่าวมีการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มากกว่ารถยนต์ประเภทสันดาปภายในกว่าร้อยละ 25 ทำให้มีความต้องการ PCB ในการผลิตสูงกว่า โดยคาดว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าน่าจะพุ่งขึ้นแตะร้อยละ 6.6 ในปี 2564 เมื่อเทียบกับที่ร้อยละ 5.8 ในปี 2563

เมื่อพิจารณาสภาพการแข่งขันในตลาด PCB ยานยนต์ จะพบว่า **มีการแข่งขันที่ไม่สูงนัก** เนื่องจากมีผู้เล่นอยู่น้อยราย และมักต้องผ่านการคัดเลือกโดยค่ายรถยนต์เพื่อให้สามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานได้ สิ่งที่สำคัญกลับเป็นการรักษาคุณภาพของ PCB ที่ผลิตเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่ที่กำหนดโดยค่ายรถยนต์ นอกจากนี้ เนื่องจากไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตรถยนต์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ประกอบกับกระแสการพัฒนาเทคโนโลยีให้ใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ทำให้ผู้ผลิต PCB ทั้งในและนอกประเทศที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานชิ้นส่วนรถยนต์ได้ลงทุนผลิต PCB สำหรับยานยนต์ในไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไทยติด 1 ใน 10 ของโลกในการส่งออก PCB ยานยนต์ และอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมผลิตและส่งออก PCB ยานยนต์ของไทยน่าจะยังคงสามารถเติบโตต่อเนื่องได้ในระยะข้างหน้าหลังยอดขายยานยนต์ในตลาดโลกกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งในปีหน้า

ภายใต้แนวโน้มและสถานการณ์ต่างๆ ดังกล่าว **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า มูลค่าการส่งออก PCB ของไทยในปี 2563 สำหรับสินค้าในกลุ่ม AE น่าจะหดตัวลงกว่าร้อยละ 24.5 ถึง 27.0 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 554.8 ถึง 573.8 ล้านดอลลาร์ฯ ก่อนที่จะพลิกกลับมาขยายตัวอีกครั้งราวร้อยละ 2.5 ถึง 4.8 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 568.7 ถึง 601.3 ล้านดอลลาร์ฯ ในปี 2564**

กล่าวโดยสรุป การระบาดของไวรัสโควิดในปี 2563 น่าจะส่งผลกดดันให้มูลค่าการส่งออก PCB ของไทยโดยรวมหดตัวราวร้อยละ 20.9 ถึง 23.6 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 927.4 ถึง 960.8 ล้านดอลลาร์ฯ ตามความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกที่ลดต่ำลง ซึ่งเป็นผลหลักมาจากเศรษฐกิจโลกที่เข้าสู่ภาวะถดถอย และการชะลอการลงทุนครั้งใหญ่ในโครงสร้างพื้นฐาน 5G ในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิดคลี่คลาย และทิศทางเศรษฐกิจโลกเริ่มทยอยปรับตัวดีขึ้นซึ่งน่าจะเป็นในช่วงปีหน้า บวกกับการกลับมาลงทุน

⁴ ที่มา: IHS Markit

โครงสร้างพื้นฐาน 5G ในหลายประเทศเพื่อแข่งขันกันเป็นผู้นำในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลยุคใหม่ จะทำให้ความต้องการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์โลกในปีหน้าจะเริ่มฟื้นตัว และส่งผลให้การส่งออก PCB ของไทยสามารถพลิกกลับมาขยายตัวได้อีกครั้งราวร้อยละ 3.0 ถึง 5.5 หรือมีมูลค่าส่งออกราว 955.4 ถึง 1,013.5 ล้านดอลลาร์ฯ ในปีหน้า

ทั้งนี้ นับแต่ปี 2564 การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคหลังโควิด และการแข่งขันลงทุนเทคโนโลยี 5G น่าจะเป็นแรงกระตุ้นเร่งให้ตลาดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกเริ่มก้าวเข้าสู่แนวโน้มการเติบโตในระดับใหม่ ซึ่งจะช่วยหนุนความต้องการสินค้ากลุ่ม ICT และ CE ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ เพื่อจับกระแสแนวโน้มดังกล่าว ผู้ผลิต PCB ไทยน่าจะเริ่มเตรียมการและปรับโครงสร้างผลิตภัณฑ์ PCB เพื่อรองรับอุปสงค์ที่จะเพิ่มขึ้นของกลุ่มสินค้าทั้งสองสำหรับตลาดผู้บริโภคและตลาดองค์กรในภาคบริการได้

นอกจากนี้ สำหรับตลาดองค์กรในภาคการผลิต คาดว่า การมาของเทคโนโลยี 5G และการพยายามลดผลกระทบจากความเสี่ยงในการหยุดสายการผลิตอันเนื่องมาจากสาเหตุของแรงงาน ดังเช่นกรณีที่เกิดการระบาดของโควิดจนกระทบสายการผลิต น่าจะมีส่วนหนุนให้การนำระบบหุ่นยนต์/การผลิตแบบอัตโนมัติเข้ามาใช้ในโรงงานมากขึ้น โดยเฉพาะในบางอุตสาหกรรมที่มีความพร้อมและมีส่วนได้เสียจากความเสถียรดังกล่าวสูง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ และอุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น ดังนั้น ผู้ผลิต PCB ไทยน่าจะเริ่มหันมาให้ความสำคัญในการจับตลาด PCB ดังกล่าวมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนการส่งออกอยู่เพียงไม่เกินร้อยละ 6 ของการส่งออก PCB ทั้งหมด

โดยภาพรวมแล้ว ปัจจุบัน อุตสาหกรรม PCB ไทย มีความสามารถในการผลิต PCB ที่มีคุณภาพและความซับซ้อนสูง ซึ่งน่าจะสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและอุปสงค์ที่จะมาพร้อมกับเทคโนโลยี 5G ดังกล่าวข้างต้น ยกเว้นเพียงในส่วนของการผลิต PCB สำหรับแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำหน้าที่ประมวลผลคลื่นความถี่ 5G ที่ต้องใช้ PCB ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันการรบกวนจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าได้ ซึ่ง PCB ดังกล่าวจะมีระดับราคาที่สูงกว่า PCB ทั่วไป และมีคู่แข่งในตลาดยังไม่มาก โดยปัจจุบัน ในอุตสาหกรรมการผลิต PCB ของไทย มีเพียงผู้ประกอบการ PCB สัญชาติไทยรายใหญ่รายเดียวที่กำลังมีแผนจะลงทุน PCB ในส่วนดังกล่าว ดังนั้น เพื่อแสวงหาโอกาสทางธุรกิจจากการมาของ 5G และช่องว่างทางธุรกิจที่เปิดกว้างได้มากขึ้น การยกระดับเทคโนโลยีการผลิต PCB ของผู้ประกอบการในไทย ก็ยังคงเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องพิจารณาและได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในอนาคต

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้อำนาจบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น